

Portfolio Programma Ouderen

Even voorstellen...

Hallo! Wij zijn het programma Ouderen van het Trimbos-instituut. We staan voor verbetering van kwaliteit van zorg en kwaliteit van leven van mensen met dementie en ouderen met psychiatrische problematiek, zowel thuis als in het verpleeghuis. Wilt u weten wat wij doen en wat we voor u kunnen betekenen? Lees dan verder!

Wij ontwikkelen kennis en interventies

Dit doen wij door het ontwikkelen en dissemineren van kennis en psychosociale interventies in nauwe samenhang met de praktijk. Hierbij richten wij ons op ondersteuning van ouderen zelf, hun naasten en zorgprofessionals.

Onze activiteiten vinden plaats op het snijvlak van **wetenschap**, **beleid** en **praktijk**. Een greep uit de activiteiten die wij doen:

- (Praktijkgericht) onderzoek
- Monitoring
- Ontwikkeling en evaluatie van psychosociale interventies
- Scholing en training
- Toepassing en verspreiding van onderzoeksresultaten

In samenwerking met de praktijk

Organisaties waar wij mee samen- of voor werken zijn o.a. overheidsorganisaties, gemeenten, kennisinstituten, universiteiten, hoge scholen en academische werkplaatsen. Maar ook brancheorganisaties, beroepsverenigingen en zorgorganisaties behoren tot ons netwerk van samenwerkingspartners.

Dementie **Kwaliteit van leven** Mantelzorg Zorgprofessionals Ouderenpsychiatrie
Kwaliteit van zorg Ouderen **Persoonsgericht werken**

Monitor Woonvormen Dementie (MWD)

Met de zesde meetronde van de MWD willen we op regionaal- en organisatieniveau inzicht bieden in factoren die bijdragen aan integrale en persoonsgerichte zorg voor mensen met dementie. Daarbij kijken we in het bijzonder naar alle woonvormen voor mensen met dementie; van zelfstandig thuiswonend tot in het verpleeghuis. Gegevens worden grotendeels verzameld met digitale vragenlijsten. Niet alleen mensen met dementie, maar ook mantelzorgers, zorg- en ondersteuningsprofessionals, leidinggevendenden, behandelaren en vrijwilligers worden uitgenodigd om hier aan deel te nemen. De huidige meetronde (2021-2023) wordt in drie regio's uitgevoerd, dit helpt de deelnemende organisaties gezamenlijk de zorg en ondersteuning in de regio te verbeteren.

Resultaten

Recente publicatie: [Trends in de verpleeghuiscare voor mensen met dementie](#)

De bevindingen van de huidige meetronde worden beschreven in een publieksvriendelijk rapport en factsheets.

Meer informatie

www.monitorwoonvormen.nl monitorwoonvormen@trimbos.nl **Looptijd:** vanaf 2008 zes meetrondes

Opdrachtgever | Financier: Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Dementiebril

Wat betekent het om dementie te hebben? Met de Dementiebril ervaart de gebruiker het dagelijks leven door de ogen van iemand met dementie en op welke manier externe prikkels binnen kunnen komen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van virtual reality. Aansluitend volgt de gebruiker een e-learning met extra informatie en oefeningen, waardoor de ervaring via de bril extra verdieping krijgt. Het doel van de Dementiebril is het begrip voor mensen met dementie te vergroten en hen daardoor beter te kunnen ondersteunen. De Dementiebril is oorspronkelijk ontwikkeld voor mantelzorgers van mensen met dementie, maar is daarnaast ook geschikt gemaakt voor zorgprofessionals in de dementiezorg.

Meer informatie

Trimbos.nl | Interventie | Dementiebril: ervaar wat dementie betekent | [Vr-bril Into Dementia](#)

Opdrachtgever | Samenwerkingspartner: In opdracht van Alzheimer Nederland ontwikkeld in samenwerking met Into D'mentia

Verbeteren van de kennisinfrastructuur bij psychiatrische problematiek in de langdurige zorg

In woonvoorzieningen voor langdurige zorg aan ouderen of mensen met een verstandelijke beperking, bevinden zich ook bewoners met psychiatrische problematiek. Voor bewoners met gerontopsychiatrische problematiek en bewoners met een verstandelijke beperking en psychiatrische problemen is domeinoverstijgende kennis en expertise nodig, evenals een goede samenwerking en kennisdeling tussen de sectoren. Alleen zo kan tot de best mogelijke zorg en ondersteuning voor bewoners gekomen worden. In de praktijk blijkt dat dit niet vanzelf gaat en dat er ruimte voor verbetering is. Met ons project willen we de kennisinfrastructuur verbeteren tussen de verpleging en verzorging (VV) en verstandelijk gehandicaptenzorg (VG) enerzijds, en de geestelijke gezondheidszorg (GGz) anderzijds.

Recente publicaties

- [Vragenlijstonderzoek naar psychiatrische problematiek in GGz, VV en VG](#)
- [Resultaten van een Delphi-studie](#)

Meer informatie

Trimbos.nl | Kennisinfrastructuur verbeteren bij psychiatrische problematiek in de langdurige zorg

Looptijd: 8 juli 2019 t/m 30 juni 2022 **Financier:** Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

De impact van de interventie Samen Verder na de Diagnose Dementie

Omgaan met de diagnose dementie is een complex proces. Ondersteuning vlak na de diagnose wordt door veel mensen met dementie en hun naasten als onvoldoende ervaren. Vaak komt die pas als er al problemen zijn ontstaan en is deze veelal gericht op praktische zaken en niet zozeer op de emotionele impact. Om hierin verbetering aan te brengen is door het Amerikaanse Benjamin Rose Institute de interventie SHARE ontwikkeld. Het primaire doel hiervan is om de communicatie tussen mensen met dementie en diens naaste(n) te verbeteren en hen voor te bereiden op de toekomst. De interventie wordt in Nederland - na vertaling en aanpassing - door GZ psychologen aangeboden. In dit project onderzoeken we de impact die de interventie heeft op mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Aangeboden door GZ-psychologen

De interventie 'Samen Verder na de Diagnose Dementie' wordt in Nederland aangeboden door GZ-psychologen. Geïnteresseerde GZ-psychologen kunnen de training volgen via PgD Expertise (i.s.m. het programma Ouderen van het Trimbos-instituut).

Meer informatie

Trimbos.nl | Samen Verder na de Diagnose Dementie samenverder@trimbos.nl

Looptijd: 1 december 2017 t/m 30 september 2022 **Financier:** ZonMw (Memorabel subsidieronde 5, Thema 4: Doelmatige zorg en ondersteuning)

Trainings- en implementatietraject Persoonsgericht Werken

Met het traject Persoonsgericht werken van Trimbos en Menske krijgen zorgorganisaties ondersteuning om een persoonsgerichte werkvisie te implementeren in de dagelijkse praktijk. In de zorg voor mensen met dementie is het belangrijk om de bewoners goed te kennen, zodat de ondersteuning passend is bij ieders persoonlijke wensen en voorkeuren. Na dit traject beschikken medewerkers over de kennis en juiste houding om persoonsgerichte zorg te bieden.

Tot nu toe hebben meer dan 75 teams het traject persoonsgericht werken gevolgd, dat onder andere bestaat uit teamtrainingen, spiegeltooneel, een e-learning, sleutelfigurenbijeenkomst en Dementia Care Mapping observaties.

Meer informatie

www.persoonsgerichtwerken.nl

Samenwerkingspartner: Menske www.menske.nl

E-learning Persoonsgericht werken in de dementiezorg

De e-learning Persoonsgericht werken (PGW) is ontwikkeld om (leerling)verzorgenden op een persoonsgerichte manier mensen met dementie te ondersteunen. De e-learning gaat in op de theorie van Kitwood en leert medewerkers handelen vanuit de psychosociale behoeften van mensen met dementie.

Aan de hand van drie personages in verschillende settings van dementiezorg, leren deelnemers aan te sluiten bij deze behoeften. Ook leren zij wat de invloed is van verschillende factoren op gedrag en welbevinden van bewoners en is er aandacht voor onbegrepen gedrag. De e-learning duurt ca 5-6 uur en is geaccrediteerd bij V&VN.

Licentie aanschaffen?

Een licentie van de e-learning kost €27,50 per gebruiker (2022).

Meer informatie

www.elearningpersoonsgerichtwerken.nl elearningpersoonsgerichtwerken@trimbos.nl

Looptijd: Ontwikkeld in 2011 en regelmatig doorontwikkeld o.b.v. actualiteit en wetenschappelijk onderzoek

Samenwerkingspartner | Financier: In samenwerking met (leerling)verpleegkundigen en studenten ontwikkeld en gepilot, met financiering van Fonds NutsOhra

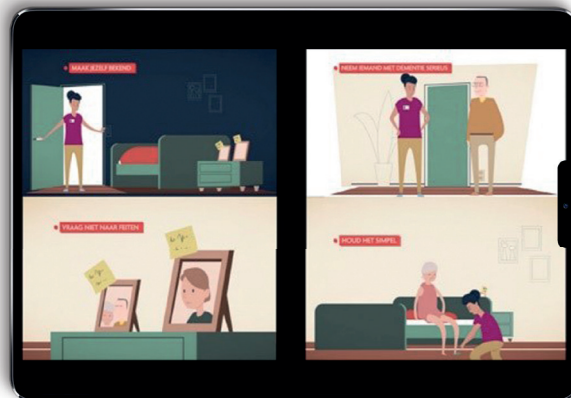
Praktische handreiking 'Communicatie met mensen met dementie, hun naasten en betrokken zorgprofessionals'

Hoe communiceer je als zorgprofessional met mensen met dementie en hun mantelzorgers?

In deze handreiking staan praktische tips en concrete voorbeelden voor verzorgenden en verpleegkundigen die aansluiten bij de Zorgstandaard Dementie 2020. Thema's die lastig zijn om te bespreken, als zinloosheid en zorgmijding in verschillende settings van dementiezorg, komen expliciet terug in deze praktische handreiking.

Aanvullend materiaal

Naast de handreiking zijn er ook een achtergronddocument, een gespreksleidraad en een drietal animatiefilmpjes beschikbaar op de website van V&VN.

Meer informatie

Handreiking communicatie bij dementie | V&VN (venvn.nl) Gepubliceerd: oktober 2020

Samenwerkingspartner | Financier: De wetenschappelijk onderbouwde handreiking is ontwikkeld door het Trimbos-instituut, Nivel, Vilans en Alzheimer Nederland in samenwerking met V&VN, met subsidie van ZonMw

Nederlands Kenniscentrum Ouderenpsychiatrie (NKOP)

Het NKOP...

- Is het centrale punt voor uitwisseling van kennis en vragen over ouderen met psychische problemen voor professionals werkzaam in de GGZ en VVT;
- Neemt in het werkveld 'Mental Health and Ageing' het initiatief om de kennisagenda (mede) te bepalen;
- Is een interdisciplinaire werkplaats voor uitwisseling van kennis;
- Legt de verbinding tussen wetenschap en praktijk;
- Draagt bij aan verbetering van kwaliteit van zorg aan ouderen met psychische problemen;
- Gaat ervan uit dat leren niet ophoudt aan het eind van een opleiding, maar dat deskundigheid zich tijdens het werk verdiept en verbreedt.
- Organiseert platformbijeenkomsten VVT en GGZ. Dit zijn interdisciplinaire bijeenkomsten voor professionals die werken in de ouderenpsychiatrie.
- Organiseert jaarlijks een symposium met verschillende onderwerpen rondom ouderenpsychiatrie.

Word lid of vriend!

Verschiedende VVT-organisaties en GGZ-instellingen zijn lid of vriend van het NKOP en betalen hiervoor een bedrag per jaar. De leden dragen bij aan het verspreiden van (ervarings)kennis onder zorgprofessionals in de ouderenpsychiatrie.

Meer informatie

www.nkop.nl nkop@trimbos.nl **Ogericht** in 2003 en sinds 2011 ondergebracht bij het Trimbos-instituut.

Colofon

Trimbos-instituut
Postbus 725
3500 AS Utrecht
T: 030 – 297 11 00

Vormgeving en productie Canon Nederland N.V. Beeld Gettyimages.nl Artikelnummer: PM0669

Vragen? Heeft u vragen naar aanleiding van deze publicatie of wilt u advies op maat? Stel uw vraag via info@trimbos.nl.

Copyrights Trimbos-instituut Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt, in enige vorm op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming van het Trimbos-instituut.